

POSUDEK bakalářské práce

Emília Jarošová: Vnímání virtuálního prostředí chatov u současných pubescentov
Praha, FHS UK, 2008.

Předložená bakalářská práce v rozsahu 77 str. (34 str. teorie, 53 str. praktická část) se zabývá velmi aktuální problematikou chatování na internetu mezi dětmi. Studie je po obsahové stránce zpracována velmi důkladně a s nadhledem. Očekával bych však větší literární orientaci – i dostupná česká práce (Čermák, Navrátil) je citován z druhé ruky. Po věcné stránce je studie myšlenkově bohatá a dobře koncipovaná.

Zaměření na chatování je užitečné, jedná se o jev, který se velmi rychle šíří, umožňuje se prezentovat před jinými osobami velmi různě a nepravdivě, což v době nastupující puberty, která je spojena se snahou vytvořit si vlastní identitu, může vyvolávat mnohé chybné reakce. Je jistě sporné, zda chat je stabilní formou komunikace (viz str. 20). Při rychlém vývoji techniky se jistě záhy objeví další dokonalejší (a možná i risikovější) formy.

Autorka stručně a věcně charakterizuje vývoj využití internetu mezi dětmi na Slovensku. Pozornost věnuje hlavně systému „Popec“, který je zřejmě nejvíce užíván mladými osobami pro nezávaznou komunikaci. Výklad je věcný a neproblematický

Vlastní šetření autorka prováděla s 8 osobami, což se zdá být málo, ale ve skutečnosti s nimi vedla důkladný rozhovor. Celá metodika je dobře popsána i charakteristika prostředí, navázání kontaktu a vytvoření přátelského, neformálního prostředí, počítaje v to i dobře vyřešený informovaný souhlas rodičů.. Skupina byla ve věku 11 -13 let, z toho 5 dívek a 3 chlapci.. Rozhovory autorka nahrávala, přepisovala (časově zřejmě velmi náročné) a subjektivně kódovala. Body rozhovoru volila vhodně. Pouze by bylo možno uvažovat o orientačním vyšetření osobnosti sledovaných dětí (extroverse vs introverse aj.) Ukazuje se, že sledované děti tráví u internetu kolem 2 hod, denně, což je zhruba 25% jejich volného času. Zde by bylo asi na místě zvážit do jaké míry jsou uváděné kvantifikované údaje spolehlivé

Sledované děti při chatování se většinou prezentují jako o cca 4 roky starší a i když témata rozhovorů považují za nezávazná, přece jen hledají mnohdy informace citlivé a k jejich věku nepřiměřené. Rozdíly mezi jednotlivými osobami jsou nápadné a data se jen obtížně zobecňují. Většina uvádí, že různé nadávky při chatování jim nevaří, ale nemohou se zbavit dojmu jisté emoční plochosti, která by mohla být pro další vývojové fáze risiková. Také pocit odpovědnosti při internetové komunikaci je nízký, ale to asi si všichni účastníci uvědomují. I to může navozovat pro budoucnost chybné zkušenosti..

Získaná data jsou shrnuta do tabulky (str. 74). Soudím z ní, že v prvních třech položkách se odpovědi všech osob shodují a podobně je tomu i v dalších dvou. V posledních 4 tématech jsou naopak nápadné rozdíly. Naznačuje to, že by bylo možno uvažovat i o dalším kvalitativním rozboru získaných dat.

Závěr: Předloženou práci E. Jarošové považuji za zdařilou. Prokázala smysl pro kvalitativní metodologii a také schopnost postupovat při psychologickém šetření samostatně a s jistým nadhledem nad problematikou, Pouze literární orientace by měla být důkladnější. Předloženou studii doporučuji k obhajobě a pokusit se při ní formulovat vlastní názor na rizika i přednosti chatování. Hodnotím ji 36 body.